

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 1. srečana 1855.

List 5.

R u t.

Povest iz svetiga pisma.

Spisal v verzih

Bernard Tomšič. *)

Ta povzdiguje slavne domorode.
In drugi od junakov starih peva,
Od tužne, od vesele njih osode. —
Ni me Virgilija rodila Eva.
Alj da bi, ko kdaj Horac. vberal ode.
Junak je pesmi moje mila deva.
Kinč, krasni biser v zgodovini sveti; —
Blagovolite mi, od nje zapeti!

Perva petje.

Po dolgim stisku ropa in dragine
Nehala v Kananu je Izraelov sila.
Nazaj v dobrave drage domovine
Se je Noema radostna vernila
Potem, ko je moža in ljube sine
Po smerti na Moabskimu zgubila;
Orfa in Rut, sinahi njene mile
Ste jo na potu v Betlehem spremile.

Zares! kdor spremlja, on stopinj ne broji.
Tje dva v pogovoru prijaznim gresta,
Ko pota cilj bi eden bil, ne dvoji.
Tmu daljša, drugimu se krajša cesta;
In tak se dva v raztresenosti svoji
Na čas ločitve pozno le zavesta.
Tak gladka Rut in Orfi je stezica;
Alj šale ni, z ločitvo je resnica!

Zadosti je, zadosti vajne hoje.
Vse tri smo v pogovoru se spozabile;
Čas je, sinahi ljubeznive moje.
Da bote zopet se domu vernile;
Bog pa naj osrečuje vaj obdvoje
Po potih, ktere bote kolj hodile.
To Rut in Orfi žalostna Noema;
Serčno obdve poljubi in objema.

Alj jamete sinahi zalovati.
Prošiti tašo z milimi solzami;
„Blagovolite, naša druga mati!
Da greve, Rut in Orfa, k vašim z vami,
Življenja tuge, vam oslajševati.
Saj tudi tam dobrotljiv Bog bo z nami.“
Z rokami ste Noemo oklenile,
Ko bi od nje na veke ne pustile.

Noema pak: „Čimu, sinahi blage,
Čimu z mano na dom? — Čimu množite,
Ki mora bit', ločitve grenke srage? —
Domu preljuje se, domu vernite,
Sinahi vedno mi ko hčerki drage;
Ne zabim vaj, na me ne pozabite!
K vam sim prišla z bogastvami obdarjena,
In zdaj nazaj — grem vdova zapuščena.“

Kaj mora pač cloveka bolj ganiti,
Ko od poznanih, nam po naši volji.
Na dolgo alj na vedno se ločiti!
„Z Bogam! oj z Bogam! — po obrazu doli
Prčno solze ločitve grenke liti.
Se en pogled — in morde vec nikoli.
Pač ne raduje rojen se peresa.
Občutke ki popisal bi slovesa.

Bi bilo dano mi jih razodeti.
Bi razodel občutke, jok vam mili
Tih, kterim so sinovi, hčere vzeti
Po ljudokupcev grozoviti sili.
Pretepa, veže jih nečlovk zakleti.
Da kri napeta vreje v vsaki zili.
Tak v prico staršev z njim mornar odrine —
Pokrite zlo bregovi in pečine!

O srečni neločitve kraj unstrani.
Kjer hočemo vsi ljubi skupaj priti!
Tam homo našli lepši se poznani.
Ki smo se tukaj mogli razločiti;
Sprejeli bodo tam nas nebesčani:
„Kaj ne? lepo je tukaj večno biti“. —
Naj to tolaži v naših nas slovesih,
Da, če ne tu, — se najdemo v nebesih!

V slovo zdaj njima da roko Noema,
Še enkrat — in se enkrat jih objame.
Še govori kaj serčniga obdve,
Ker ni drugaci — Orfa slovo vzame. —
Zdaj z njo, zdaj Rut z Noemo iti vnema;
Do nje ljubezen vzadnjič jo prevzame.
Da jo tud mili dom na dom ne gane;
Pregovoriti se ne da — ostane.

„Nikar“, ihti, „nikar ne govorite,
Da bi od vas v življenji kdaj pustila;
Seboj me, prosim vas, seboj vzemite.
Kjer vam, tam bo tud meni zemlja mila.
Vaš rod, vaš Bog je moj, — ter ne ločite.
Kar sama smert bo enkrat razločila.“
Z njo iti, ji Noema več ne brani: —
Zdaj z Bogam Orfa, z Bogam Moabčani!

Lahko je, zvest prijatelj srečnim biti,
Njih blagostanja z njim se radovati;
Težko, z nesrečnim tuge tud deliti.
V osodo zoperno se z njim podati.
V vsih prilikah življenja njih ljubiti:
Le tak zamoremo njim kaj veljati.
Zvestobo Rutino si v zgled vzemimo,
Prijatelj v njih nesreč ne zapustimo!

Hišna pridiga konec svetiga leta.

Ljubi moji! mislim, de ne bo napačno, ko bi vam tudi jest na svoje stare dni eno zapridigoval, pravijo stari oče, ter se počasi z zapečka spravljajo. Veste kaj, ljubi moji otroci, in vnuki, in kakor vam že pravijo, usedite se tu le k peči okrog mene, vam bom pa kaj po domače povedal.

No še tega se nam manka, de bi nam vi pri-

*) Prav hvaležni smo gospodu pisavcu za ta prelepi spév, kteri bo ena zmed nar svetlejših zvezdic slovenskiga slovstva.
Vredništvo.

digali, se oglasi mlajši sin Boštjan, saj imamo v cerkvi dosti pridig.

Vem, ga zavernejo oče, de jih je veliko in dosti, pa ravno ti jih malo poslušajš. Drugači bi bilo bolje s teboj. Pa tudi jest ne vem in ne znam tako lepo pridigati, kakor se nam v cerkvi Božja beseda oznanuje, tudi bi vam rad le po domače povedal, kar vas posebno zadeva.

Vsi oženjeni in omoženi otroci so bili na ta večer že popred povabljeni. Vsi se okrog peči usedejo; tudi Mina, ki je za deklo služila, se za duri usede.

Stari oče začne: Lejte, ljubi moji! današnja nedelja je bila zadnja nedelja svetiga leta. Meni se zdí, de ne bom nikoli več tolike srčce doživel, ker upam, de me bo ljubi Bog pred k sebi poklical, kakor bo spet sveto leto. Zakaj, že imam toliko križev in kljuk na herbtu, de mi život sam že v zemljo sili; kmalo torej se bodo ure mojiga življenja stekle, in zakopali bote moje stare kosti v černo zemljo, in mene ne bo več med vami, duša pa bo šla po plačilo k večnemu Bogu. Zato sim zdaj v sv. letu v britkosti še enkrat vse svoje življenje pregledal, in se Bogu popolnoma zročil, ter sim za trdno sklenil vam svoje zadnje dni lep zgled zapustiti. Upam, de ste tudi vsi drugi enako storili. Pa, ljubi moji! od zdaj zanaprej bo še ravno tisti svet, če ne še slabši, kot dozda; zato bodo pa tudi še ravno tiste, ali še hujsi skušnjave in nevarnosti; bodo ravno tisti, ali še hujsi zapeljivci, in ravno tisti satan bo hodil okrog in bo vedno prežal, koga bi požerl. Tode z gnado Božjo bomo vse premagali. Zraven gnade Božje nam je pa še nekaj potrebniga, namreč naše resnične volje. Brez resnične volje ne bo nič.

Le to včasih pomislite, zakaj ste na svetu. Zato, de bi Boga vsaki dan bolj in bolj ljubili in enkrat zveličani bili; tedej, de bi se posvetili. Če pa hočemo biti svetniki, moramo pa tudi sveto živeti in tudi pred svetam pokazati, de hočemo priti v nebesa; če se bomo pa sramovali Boga služiti, ne bomo nikoli nebes vidili. Torej le resnično voljo, pa bo že; brez resnične volje pa ne bo nič.

Če bom vedno v cerkvi tičal, kaj bodo pa ljudje rekli? se oglasi spet Boštjan.

Ljubi moj Boštjan! povzamejo oče, če boš ti kristjan tako in toliko, kakor in kolikor se drugim poljubi, verjemi mi, bo slaba s teboj. Dobro pa vem, de si že večkrat mislil in to gotovo za prav spoznaš, de bo treba začeti nekoliko drugači živeti, če hočeš kdaj gor iti; in ti, ljubi moj! me naj bolj skerbíš zmed vsih. Večkrat sim te že opominjal, de bi bolj pogosto k spovedi hodil, bi včasih doma ali pa v cerkvi kaj pomolil; ko v cerkev greš, sim ti tudi že večkrat djal, bi se bolj gor pomaknil, in bi ne ostajal pred cerkvijo v lopi, ali v zvoniku, ali prece za durmi; opominjal sim te tudi, de bi po noči nikamor ne lončaril, de bi v nobeno keremo več ne hodil, de bi začel nekoliko bolj resnotno za svojo dušo skrbeti.

Kaj bodo pa tovarši rekli, ko bi tako živel, kot vedno godete?

Ljubi moj Boštjan! če so tvoji tovarši tisti hlapčoni, ki po redko hodijo k spovedi, morebiti le o velikinoči, ali še tistikrat slabo pripravljeni; če tvoji tovarši ne znajo nič kaj moliti, jim molitev nič kaj ne diši; če tvoji tovarši le do zvonika počasi prikimajo in ko do cerkvenih vrat pridejo, le pogledujejo, kdo cerkvene bangarje podpéra, de bi se ne poderli; če tvoji tovarši po noči niso pri domu,

ampak po temoti okrog tavajo in duše nedolžnih zalazvajo, ki so svojo že satanu prodali; če se tvoji tovarši po gerdih beznicah vlačijo in svoj zaslužek oštirju, dušo pa pekleniskemu dajo, kateri jih v černe bukve, ne s kredo, ampak z ogorkam zapiše — veš kaj, ljubi moj! če imaš ti take tovarše, je pač žalostna s teboj. Zakaj tvoji tovarši, verjemi mi, so najemniki satanovi, in če se boš s takimi pajdašil, ne boš Bogu služil. Večkrat sim te že opominjal, še zdaj te opominjam in te prosim: Ljubi moj Boštjan! pomisli, de bo kmalo prišla blede smert z dolgo koso, in kaj bo s tvojo dušo? pomisli, de boš potem mogel oster odgovor od svojiga žalostniga življenja dati. Se ti je mogoče, se poboljšati, pa resnične volje je treba. Brez resnične volje pa ne bo nič.

Pa ne samo tebi, Boštjan! ampak vam moškim vsim bi posebno tole perporočil, de bi začeli bolj pogosto sv. zakramente prejemati. Če ne bote vi gospodarji bolj pogosto sami Boga pod svoje strehe sprejemali, se vam ne bo ravno prav godilo. Vaše žene so bolj pridne, in to bi bilo pač res lepo, ko bi vi možje tudi ravno tolikrat s. zakramente prejemali, kot vaše žene. Nič lepšiga ni, in zame nič bolj veseliga, kakor če vidim, de mož in žena en dan pristopita k angelski mizi; vselej kadar sim to vidil, sim bil neizrečeno vesel, ter sim si mislil, gotovo je Bog z njima; in pač srečne hiše, ki imajo take gospodarje, srečni otroci, ki imajo take starše. Slušajte, ljubi moji! in hodite združeno pa pogosto, vredno pripravljeni k svetim zakramentam. In jest res ne vem, zakaj de se možaki tako težko k sv. zakramentam perpravite, kakor de bi sveti zakramenti le za ženske bili.

Nikar, ljubi moji! ne posnemajte tistih lenih kristjanov, ki tega imena niso vredni, in kateri mislijo, de jim ni treba nobene pomoči od zgorej, in se ravno zato še povzdigujejo in mislijo, de so kaj več vredni, pa so ravno zato veliki reveži. Lejte! kako žalostno je s sosedom Pavletam, ki je že Terst vidil in misli, de je tam vso modrost z lopato pojedel, ko se je po cesti z blatam gerdih pregreh vsiga pomazal, in s praham ostudne mlačnosti nasitil; in revež se s tem še baha, pa bo tudi druge s to kužno boleznijo oskrnil, če se ga ne bodo ogibali. Na spovedi bote bolj na tanko slišali, kako se je tacih varovati. Zato ljubi moji! bolj pogosto hodite k sv. zakramentam, in, če se lahko zgodi, združeno s svojimi ženami, to je lepo in posteno! Sramovati se pa Božjih reči, ni posteno; bodite keršanski gospodarji in kažite lep zgled svoji družini. — To bi bil vam rad na tihim povedal, pa bo morebiti tako še boljši, de vas bodo tudi žene k temu vabile in na moje besede opominovale. — Od zdaj zanaprej, kajne? ljubi moji! bomo vsi bolj serčni v dobrim, bomo tudi bolj pogosto hodili k sv. zakramentam. In to bo dober sad svetiga leta, ker tako bomo stanovitni ostali. Le resnična volja, pa bo zmaga gotova.

Ker se pa ravno pri sosedu od nekiga ženitvanja mende govori, vam moram še od plesa kaj povedati. To me vsi dobro poslušajte, posebno pa ti, Mina, ker toliko rada plešeš.

De so ples in vse njemu podobne norčije v adventnim času in v velikim postu prepovedane, to ve vsaki kristjan, kateri le pet cerkvenih zapoved zna. Pa tudi v drugim času se ples kristjannu nikakor ne spodobi.

Saj je tudi David plesal, se Mina plesavka za durmi oglasi.

Tudi žene Izraelske so s sestrami Aronovimi plesale, kadar je Bog Izraelce iz Egiptovske sužnosti rešil in Egipčane v morji potopil, pristavijo oče; in zakaj je David plesal? Od veselja, ker so skrinjo zaveze v Jeruzalem prinesli; tudi je bilo Davidovo veselo poskakovanje vse drugačno od plesniga norenja. Taki plesi, ljuba Mina! pa niso vaši plesi. Že neki pogan je od plesniga norenja pisal: „Nobeden drugi ne pleše, kakor pijanci ali pa norci; zakaj ples je naj gerši hudobija in vse druge v sebi ima“. (Cicero in orat. pro L. Mur.) In neki drugi, sicer razuzdan pogan, Ovidi pravi, de pōdi, kjer se pleše, so potopi sramožljivosti, plesi sami pa setev vsih hudobij.

Saj so bili tudi Jezus in Marija in apostelni na ženitvanji, se spet Mina oglasi.

Mina! pravijo stari oče, bili so res, pa to dobro vem, de takrat gotovo nobeden ni plesal. Vidiš, Mina, ples je kolobar, česar sreda je satan, in njega okrožje je suženj satanov, pravi sv. Karol Boromej; on hoče reči: Satan je v sredi plesa, in vsi, ki krog njega plešejo, njemu služijo, so njegovi sužnji. Če je pa pri plesu satan, kako, ljuba Mina! bi bil mogel biti Jezus v taki družini? In, enkrat so od plesu pridigali, so djali, de sv. Efrem pravi: „Kdo zamore skazati iz sv. pisma, de kristjan kdaj plesati sme? Kteri prerok je to učil? kteri evangelist je to poterdil? v kterim apostolskim pisanji je le ena versta, de bi ples zagovarjala?“ „Plesi so mertvaška truga nedolžnosti in grob sramožljivosti“, pravi sv. Ambrož, in on pristavi: „Po mojih željah bi imele vse device se plesov ogibati“. In sv. Efrem še pravi: „Ti ne moreš tukaj plesati in enkrat tamkej večniga veselja uživati“. Gospod je rekel: „Gorje vam, ki se zdaj smejate, zakaj žalovali in jokali bote“. Ni mogoče, de bi se kakor kristjan obnašal in kakor nejevernik bil. Zakaj dvema gospodama ne more nihče služiti. *)

Ko sim še doma bil, so stari oče rekli: Je dobra plesavka peklenska perhavka. In vsakimu, kdor rad pleše, satan oginj kreše. In jest mislim: Kdor hodi rad na plesiše, hodi redko v svetišče; kdor pogosto po pōdih raja, pač po redkim z Jezusam veselje obhaja. In kakor so nekdaž že pogani žensko za naj slabši imeli, ktera je bila urna plesavka, tako je po moji misli ravno ta lastnost za kristjana kaj gerda. In kadarkoli slišim, de se ta ali una imenuje dobra plesavka, si koj mislim: oj reva, ti si peklenska perhavka! Lej, ljuba Mina! zdaj vidiš, kaj moraš od plesa misliti. Le verjemi mi, nič družiga te ne vleče na plesiše, kakor hudobno pozečenje, ktero pa ni od Boga. Tudi zate bi bilo prav, de bi začela nekoliko bolj resnobno za svojo dušo skrbeti; če ne, bo tudi tebi časa zmankovalo, kteriga bi zdaj rada na plesiših prodajala. Vse plesavke in vsi plesavci bodo nekdaž zdihovali po tistim dragim času, ki so ga na plesiših zapravljali, pa ga ne bo več nazaj. Le večkrat se spomni, de na plesu ni clo nič Božjiga, torej se za kristjana nikakor ne spodobi.

In tako je dans moje pridige konec. Slušajte me, in ne hodite na noben ples, hodite pa toliko bolj pogosto k Jezusu v vas; tam je lepši veselje, ktero bo večno terpeło.

Janez.

Resnica.

Zato sim prišel na svet, de resnici pričujem, je rekel Jezus Pilatu. Pilat pak vpraša: Kaj je

*) Od plesov in plesiš pisše dosti sv. Francišk Salez.

resnica? On pak ni čakal odgovora, ker mu ni bilo mar za resnico. Zares čudna je resnica! Nekteri je ne morejo poslušati, ker jim je zoperna, drugi jo še čertijo, kakor Farizeji, ki so hotli Jezusa s kamnjem pobiti, ker jim jo je pričal, ali svetiga Štefana so iz mesta pahnili, ker jim jo je bil prav živo podrobil.

Drugi pak so neobčutljivi za resnico, ker jim je vse eno jo slišati, ali ne zvediti. Neobčutljivi ali zavoljo neukretnosti svojiga života, ali zavoljo oterpanjeniga serca, ali zavoljo strahu, de bi jih resnica ne pregnala k spreobrnjenju.

Tretji pak ne sovražijo resnice, in jim ni prav zoperna; samo tako jo hočejo v sebe jemati, kakor bolnik zdravila jemlje. Eden zdravilo vzame naraj na vodi; drugi kakor štopo, zopet drugi v zernicah, ki jih na enkrat požre, de bi mu v ustih kaj grenkosti ne delale; drugi na sladkorji, de zopernosti ne občutijo. So tudi taki, ki zavoljo ljubezni do zdravja gerde in gnusne reči požró, in zdravilo debelo vžijejo, rekoč: Naj popred v ustih mine smrad ali zopernost. Pa taki so redki.

Kaj bomo zdaj rekli, ker resnici se ravno tako godi, kakor zdravilam? Jih drago plačajo, pa ker so zoperne, jih skoz okno zlijejo: kako bo bolnik prebolel? kako človek od resnice ozdravljen? kako ga bo ona oprostila? Joan. 8, 32.

Morebiti mi bo kdo odgovoril, de je ravno tako ljudem resnico govoriti, kakor bolnikom zdravila dajati: nekterim po malim, drugim po več, pa na vodi ali na sladkorji, s prijaznimi in priljudnimi besedami; drugim vmešano v zernica, to je, le od strani, le v prilikah, od kake daljne prigodbe; še drugim pa na ravnost v krepkih, ako tudi kaj terdih besedah, de prec vedó, per čim de so.

Vi oznanovavci resnice! na vse te reči vam je porajtati, ker morate resnico govoriti in ljudem, kakor si bode, v serce vganjati: enim tako, drugim drugači, de bodo od nje presunjeni, prerokeni in oprosteni. — Pa bo kdo rekel: Kako je to mogoče, ker imamo mnoge poslušavce? nam ni mogoče vsakimu posebej tako govoriti, de bi resnico v se vzel. Res je to; pa vam še drugi svet dam: Dajte ljudem resnice po homeopatikih, to je, tako malo, de je skor nič ne bo čutiti, cum sanam doctrinam non sustinebunt, jih vsaj vaša beseda resnice žalila ne bo.

To je pak zopet nič, bo kdo naglo odgovoril, in na sodni dan se bodo oni na nas zgovarjali, de niso resnice slišali, zato tudi ne dopolnili. — Na to moram vam pergodbo povedati. Per neki cerkvi sta bila dva pridgarja. Pervi je oznanoval resnico tako živo, globoko vsajeno, pa tako milo, perljudno, ljubeznjivo, perserčno, razumno, s tako gladkimi, prijaznimi in krotkimi besedami, de si ni bilo kaj boljiga želeti. Drugi pak je dajal resnico v velikih žlicah, v kosih na enkrat za vživati: je nič ni zavil v testo, v sladkor, ampak na ravnost s krepkimi, terdimi, le po verhu obtesanimi besedami. Misli je namreč: Jest moram tako govoriti, de me poslušavci razumejo; kaj bi ovinkov, prilik iskal? sej so zato sem persli, de to, kar je res, slišijo; kdor pa kake terde besede ne more prenesti, naj sem ne hodi. — Kakšen je bil nasledek tih dveh oznanovavcov? Perviga niso hvalili, ne grajali, ampak ga samiga na sebi pustili; drugiga pak so eni grajali, drugi pa z njim zadovoljni bili. Mislim pak, de bo beseda drugiga bolj stanovitniga in več sadu obrodila. Abraham a S. Clara pravi: Zato, ker ima oreh sad na svojih vejah, lučajo krepeli vānj.

Zdej je torej vprašanje: kako resnico oznanovati? — Odgovor: Kakor jo je Jezus Kristus, naš živi zgled, oznanoval; odkrito, naravnost, tudi v prilikah razumno, véasi tudi s terdmi, clo ojstrimi besedami. Farizeje je imenoval precejevavce mušic, in požiravce komel, pobeljene grobe, linjavce. Nikodemu je djal, da mora človek preroben biti, ako hoče v nebeško kraljestvo iti. Ta pak pravi: Kako se more to zgoditi, ko je človek star? Jezus odgovori: Ti si učenik v Izraelu, in ne veš tega; pa mu ni nič zameril, kakor Farizeji. Pravil je enkrat Mark. 8, 31. učencam, da bo sin človekov mogel veliko terpeti, zaničevan in umorjen biti, in se je Peter zagrozil, da ima kaj taciiga deleč od njega biti. Jezus pak mu je zažugal, rekoč: Peber! se spred mene, satan, ker ne umeš, kar je božjiga, ampak kar je človeškiga. Per s. Matevžu 13, 14. je rekel Jezus: Kar gre v usta, ne ognusi človeka. Na to mu pravi Peter: Razloži nam to priliko! On pak je rekel: Ali ste še tudi vi brez uma? Ali ne razumete, da vse, kar v usta gre, v trebuh pride, in se po natornim potu izmeče?

Ali ni Petra per vmivanji nog tako dolgo sukal, da mu je bil pokoren in vdan? Velikimu duhovnu in Herodu še ni hotel odgovora dati, če ravno bi si bil lahko kaj pomagal. Po s. Luk. 13, 1. so nekteri Jezusu povedali, da je Pilat nektore Galilejce umoril, in njih kri s kervjo njih klavnih darov zbrodil; Jezus jim je djal: Menite li, da so ti Galilejci veči grešniki bili, kakor drugi Galilejci; povem vam, da, če se ne spokorite, bote vi ravno tako poginili. Zarés neperčakovana in ostra sodba iz ust tako ljubeznjiviga, usmiljeniga in dobrotljiviga Gospoda.

Naš Zveličar je torej učil naravnost, v prijetnih, pa tudi v terdih ojstrih besedah, ne mehkužno, sladkoginljivo, samo čutino; on je moško, resno, podučivno, razumno, prepričljivo govoril. Tega zgleda se je pri oznanovanji resnice držati.

Tudi sv. Stefan je naravnost resnico povedal, in sv. Peter v Jeruzalemu bi bil lahko mislil: Moram varno, razumno in preudarno govoriti, da jih ne žalim; ali on je naravnost rekel: Spokorite se, in slednji naj se da kerstiti v odpuščenje grehov, ker ni v nikomur zveličanja, kakor le v Jezusu, kteriga so vaši oblastniki izdali v obsojenje na križ. Kako terdo je sv. Pavel Korinčane svaril za voljo gerdiga nečistnika, da so ga med sabo terpeli! Kako odkritosereno in terdo je pisal Filipljanam, 3, 18: Veliko je taciin, kterih Bog je trebuh, kteri se hvalijo s svojo sramoto, kteri pozemeljsko ljubijo. Ali v drugim listu do Timoteja, rekoč: Zaterdim ti v pričo Boga in Jezusa Kristusa, ki bo sodil žive in mertve o svojim prihodu, in v svojim kraljestvu: oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si prilozno, ali neprilozno, prepričaj, prosi, svari s vsim poterpljenjem in ukam; prišel bo namreč čas, da zdraviga uka ne bodo terpeli. i. t. d. Ni mi treba popisovati, kako hudo sv. Juda apostel nad hudobneži germi; sej lahko vsak bravec sam bere. Res je tedaj, da jim je bilo le za resnico, za čast Božjo mar, za ktero so goreli. Je Bog že v stari zavezi zastran terdovratnih Judov Izaiju, rekel: Vpij, povzdigni svoj glas, in oznanuj mojemu ljudstvu njih hudobije! Koliko bolj v novi zavezi, ker je gnada in vrednost Božjih reči obilniši, torej veči zadolženje. Pa brez zamere! Sapienti pauca; norcam se hobna!

L. Dolinar.

Ogled po Slovenakim.

Iz Ljubljane. Častita duhovna Nikolaj Olivieri in O. Andrej sta iz Celovca zavoljo predebeliga snega še le sinoč po železnici v naše mesto prišla. — Gospod Greg. Rihar se že zopet novo godbino delo na svitlo dali, namreč: čveteroglasne napve za sv. pesmi. Cena 15 kr.

* *Zastran naznanjenih ogovorov.* Oglasilo se je precej gospodov za prejemanje; pa ne še dosti. Pridamo še pol mesca. — „Prijatelj“ celovški svetuje, da naj bi se z društvam sv. Mohora zedinili, ki misli tudi take ogovore na svitlo dajati, in da bi se čisti dohodki, kar bi jih bilo, za matico tega društva obračali, vrednik za stvarino pa naj bi se tukaj poskal. Se bomo posvetovali in preudarili.

Iz Ljubljanske okolice. V Danici in v Novicah je že bilo omenjeno, da se na Brezovici poleg Ljubljane nova šola snuje in napravlja. Naj se tedaj tudi zdaj razglasi, da je bila Brezovška nova šola že z letšnjim šolskim letam dodelana, in da se je 8. p. m. v arečo in slavo ondodnih farmanov veselo začela. — Kar šolsko poslopje zadeva, se sme gotovo k naj boljšim celo Ljubljanske škofije prištevati. Vse je tako izvrstno vravna in razdeljeno, in od prve do zadnje pikice tako mojstrovsko in popolnoma izvršeno, da se resnično na kmetih kaj boljšiga in lepšiga vošiti ne more. Šolaka izba je lepa in prostorna, in tudi učenikovo stanovanje je tako lepo in prijetno, da gotovo noben mestin učitel taciiga nima, in si tudi taciiga najeti ne more. — Tukaj naj bi se prišli zgledovat val tisti, ki na kmetih šole zidajo, ali kteri jih zidati menijo. Brezovška nova šola pač marsktero večji saro osramoti. — Pa bo kdo morebiti rekel, ali je rekel, da za šolo bi ne bilo treba take grajšine, — otroci so otroci, — in učitelju tudi ni treba, da bi naj lepši stanovanje imel itd. — Vender temu ni tako. Prva hiša v vsaki fari je Božja hiša — cerkev, in druga koj za njo je šola, to je prelepi in dragi cerkveni vertec, kjer se naj žlahtnejši cvetlice — nedolžni otroci — redé in obdelujejo. Cerkev in šola ste resnični sestri v terdni zvezi, tako če se ena zaničuje, se zaničujejo obe. — Tudi neki star in slovec pesnik je nekda rekel:

„Ak hoč' dožele bliše in vrednost nje mi razkazati,
Poslepj mi ne kaži, le v šole moraš me peljati!“ —

Kako veselo hité pač učenci v lepo šolo, in kako sladko je učitelju ako utrjen in spehan v svojim prijaznim stanovanji počije, ter si za novo delo nove moči nabira. — Zopet bi utegnil kdo reči, da tako reči samorejo le velike in premožne soseske napraviti. Tudi to ni vselej tako. Brezovška fara ni velika, le šteje okoli 1800 duš, in vender je tako lepo šolo sozidala in tudi učitelove dohodke tako bogato dogotovila, da mu nikakor ne bo treba pajčnastimu biti; — dobival bo pšenice, družiga žita, in tudi denarja za potrebo. Zraven tega ima tudi lep kos zemljiša okoli 10 oralov, da bo lahko kmetoval, če bo hotel. Novi učenik g. L. Belar je pa tudi mož, od kteriga se vse dobro pričakovati in upati zamore, in tedaj take lepe službice tudi popolnoma vreden. — Da se pa verli Brezovčanje take šole in učenika že davno želeli, se iz tega veselo kaže, kako pridno so svoje otroke v šolo pošiljati začeli. Vse, kar je za šolo godno od 6. do 14—15. leta, okoli 170 jih hodi v vsakdanje, in v nedeljsko šolo blizo 200. To je zares vesela novica za vsačiga domorodca in šolskiga prijatla! Komu pa se ima nova Brezovška šola zraven prečast. šolskih predstojnikov še posebno zahvaliti? Preblago serce je, ki ne išo ponavne hvale! — A. P.